

III етап
Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії
11 клас
м. Київ, 8 лютого 2022 р.

1. Моренні пасма Волині – це приклад...

А льодовикової акумуляції

Б річкової акумуляції

В еолової акумуляції

Г морської акумуляції.

2. Цей заповідник охороняє єдину в Європі ділянку степу, ніколи не орану людиною. Заповідник належить до 100 найвидатніших заповідників та парків світу. Спершу у 1887 році на цій території був створений ботанічний сад. У 1898 р. Фрідріх Фальц-Фейн оголосив про відкриття тут приватного заповідника. Нині – це біосферний заповідник. Тут збереглися скіфські кам'яні баби, поодинокі кургани, створений зоопарк, орнітопарк, дендопарк, де зібрані рослини й тварини з різних частин світу.

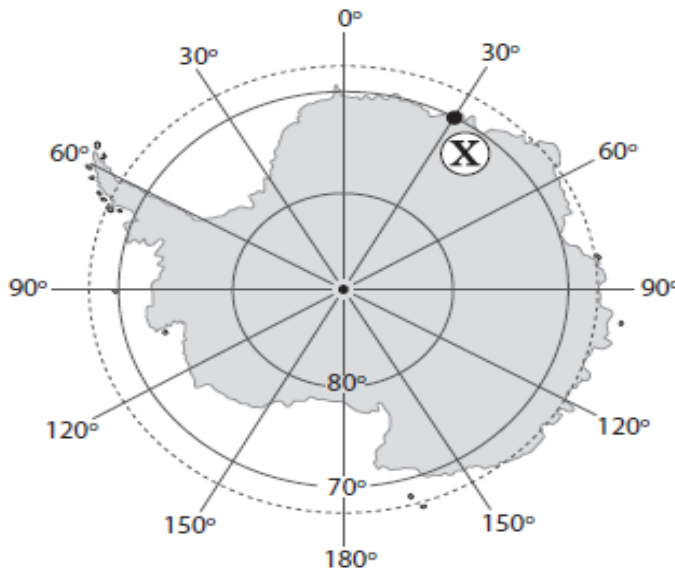
А Кам'яні Могили

Б Асканія Нова

В Дунайський

Г Михайлівська Цілина.

3. Визначте географічні координати точки Х.

А 30° пн. ш., 70° зх. д.

Б 30° пд. ш., 70° сх. д.

В 70° пн. ш., 30° зх. д.

Г 70° пд. ш., 30° сх. д.

4. За наведеною в таблиці інформацією визначте позитивне зрушення в структурі експорту України за 20 років.

Рік	Посіви соняшнику, млн га	Експорт насіння соняшнику, тис. т	Експорт соняшникової олії, тис. т
1999	2,9	521	174
2009	4,2	350	2330
2019	6,0	73	5700

А на вироблене в країні соняшникове насіння збільшився попит на світовому ринку

Б обсяг експорту соняшникової олії істотно перевищив експорт сировини для її виробництва

В збільшення експорту соняшникового насіння спричинило зменшення виробництва й експорту олії

Г зміни обсягів експорту соняшникового насіння й олії зумовили зменшення частки продукції з більшою доданою вартістю.

5. Укажіть країну, підприємства якої в глобальному ланцюзі доданої вартості, перейшли з початкової ланки (постачання фосфоритів на світовий ринок) у групу країн-лідерів за обсягом виробництва з власної сировини та експорту продукції з вищою доданою вартістю.

А Україна

Б Словенія

В Чилі

Г Марокко.

6. У таблиці наведено інформацію щодо місця країни на материку за окремими показниками (2019 р.). Визначте країну і материк.

Показники	Значення	Місце на материку
Площа	9,98 млн км ²	1
Населення	37,9 млн осіб	3
ВВП	\$1 600 млрд	2
ВВП на особу	\$42 тис. дол.	2
Індекс людського розвитку (ІЛР)	0,929	1

А Росія в Євразії

Б Єгипет в Африці

В Канада в Північній Америці

Г Австралія в Океанії.

7. Про які рекорди аграрного виробництва найчастіше звітують області України, розташовані в зоні лісостепу?

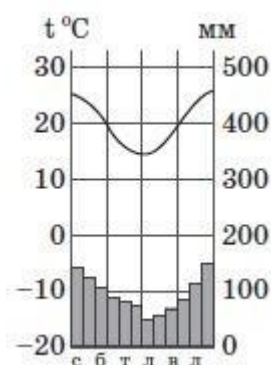
А урожайність цукрового буряку й надої молока

Б збір овочів відкритого ґрунту й баштанних

В посівні площі під картоплею, житом і гречкою

Г настриг й експорт вовни, збір рису й проса.

8. Проаналізуйте кліматограму. Яке твердження доводить, що відображені на ній кліматичні показники характеризують субтропічний клімат пампи (Південна Америка), а не прерій (Північна Америка)?

А найвища середньомісячна температура становить $+25^{\circ}\text{C}$, а найнижча $+14^{\circ}\text{C}$

Б з червня по серпень триває прохолодний сезон, а з грудня по квітень – спекотно

В температура повітря не опускається нижче 0°C , тому снігового покриву немає

Г кількість опадів істотно змінюється протягом року, але бувають засухи.

9. На картосхемі позначено міста, де розташовані підприємства з найбільшим в Україні обсягом викидів забруднюючих речовин у повітря (тис. тонн, 2018 р.). Які типи спричинили екологічні проблеми в цих містах?

А ТЕС, металургійні комбінати

Б заводи кольорових металів, АЕС
 В хімічні заводи, зернові елеватори
 Г цементні заводи, вантажні порти.

10. Проаналізуйте основні показники аграрного сектора Німеччини й України. Щоб продуктивність праці й заробітна плата в сільському господарстві України досягли рівня Німеччини, необхідно збільшити...

А площу сільськогосподарських угідь і частку ріллі
 Б кількість зайнятих у сільському господарстві працівників
 В частку сільського господарства у ВВП країни
 Г величину доданої вартості з кожного гектара землі.

11. Метрополітен Стокгольма збудований у скельних кристалічних породах і нагадує печери. У якому з міст України метробуд має справу з подібними породами?

А Дніпро
 Б Київ
 В Донецьк
 Г Харків.

12. Для якої з наведених європейських країн характерний природний приріст населення?

А Італія
 Б Португалія
 В Угорщина
 Г Франція.

13. На гербі Уганди стилізовано зображені озера Вікторія і Альберта (горизонтальні сині хвилі у верхній частині щита), а під щитом – потоки ріки, назва якої:

А Конго
 Б Нігер
 В Замбезі
 Г Ніл.

14. Це гора є найвищою точкою усієї Західної та усієї Південної півкулі Землі. Раніше помилково вважалася згаслим вулканом. Вершину гори вкривають льодовики, язика яких сягають довжини до 6 км. Гору названо за найменуванням річки, що бере початок на її схилах. У перекладі з мови індіанців кечуа це означає «кам'яний сторож».

А Женгіс

Б Аконкагуа

В Мак-Кінлі

Г Чогорі.

15. Товтри (Медобори), що окремими пасмами простягаються поперек Подільської височини, – це...

А тектонічні складки

Б давні коралові рифи

В ланцюги згаслих вулканів

Г морени давніх льодовиків.

16. Басейни яких річок пересікав Генрі Стенлі в своїх експедиціях?

А Жапура, Юкон

Б Убангі, Нігер

В Кагера, Луалаба

Г Оранжева, По.

17. Який з показників можна обрахувати на основі статево-вікової піраміди населення?

А Коефіцієнт природного приросту

Б Коефіцієнт смертності немовлят

В Коефіцієнт демографічного навантаження

Г Сальдо міграції.

18. Які метали можна назвати «символом нашого часу»?

А мідь, срібло, золото

Б залізо, свинець, олово

В титан, кобальт, берилій

Г чавун, цинк, алюміній.

19. Який з прикладів розвитку промислових районів доцільно застосувати для розроблення проєкту реіндустріалізації Донбасу?

А нарощування металургійного виробництва в «Індійському Рурі»

Б перетворення Рейн-Рурського регіону на зону технопарків і високотехнологічних виробництв

В концентрування енергоємних виробництв біля каскаду ГЕС на північному заході США

Г будівництво нового району Нью-Делі в межах міста для розміщення державних установ.

20. Яка характеристика залізорудної промисловості світу є помилковою?
 А 80 % видобутку припадає на три країни – Китай, Австралія, Бразилія
 Б у багатьох країнах Європи родовища залізних руд виснажено
 В понад 85 % покладів залізної руди потребують збагачення
 Г в Україні дуже низький вміст металу в руді.

21. Із східного узбережжя о. Ізабелла (0° ш., $91^{\circ} 30'$ зх. д.), найбільшого з островів Галапагос, мандрівник пройшов на вітрильнику на схід 943,5 км, а потім на північ 888 км і опинився на мисі півострова Асуеро (Панама).

Визначте географічні координати мису.

А $91^{\circ}30'$ пн. ш., $8^{\circ}30'$ зх. д.

Б 8° пн. ш.; 83° зх. д

В 0° ш., 17° зх. д.

Г 8° пн. ш.; $91^{\circ} 30'$ зх. д.

2 бали

22. Яка з наведених характеристик нових індустріальних країн є помилковою?

А залучають іноземний капітал

Б залучають іноземну робочу силу

В залучають іноземні передові технології,

Г здійснили економічні реформи.

23. Повітря вдень мало температуру 15°C і відносну вологість 37,5 %. Уночі температура повітря знизилася до 0°C , а температура земної поверхні до -1°C . Чи випадуть опади? Якщо так, то у вигляді чого? 3 бали

Кількість водяної пари і температури, при яких повітря стає насиченим

Температура, $^{\circ}\text{C}$	Водяна пара, г/м^3
30	30,3
25	23,0
20	17,3
15	12,8
10	9,4
5	6,8
0	4,8
-5	3,4

А так, випаде роса

Б так, буде туман

В так, випаде іній

Г ні, буде ясно.

24. Пункти А та Б розміщені на одному меридіані. Визначте відстань в кілометрах між цими пунктами, якщо в полудень 23 вересня в пункті А Сонце знаходиться на висоті 74° над горизонтом, причому тіні падають на північ. В пункті Б Сонце знаходиться на такій же висоті в полудень 22 грудня, причому тіні падають на південь.

А 2553 км

Б 6105 км

В 7881 км

Г 4128 км.

3 бали

25. Проаналізуйте статистичну інформацію (див. таблицю) і вкажіть місто, у якому наведені показники демографічної ситуації найбільше впливали впродовж року на зростання вартості оренди житла.

Місто	А	Б	В	Г
Коефіцієнт народжуваності, осіб/тис.	10,9	11,5	12,0	11,7
Коефіцієнт смертності, осіб/тис.	12,1	13,3	12,8	10,2
Сальдо міграції, осіб/рік	-705	-1012	+203	+964

26. Укажіть вид продукції, яку виробляють у позначених на картосхемі промислових центрах.

А шини

Б титан

В папір

Г цемент.

27. На картосхемі відображено розподіл акваторії Північного моря між прибережними країнами на економічні зони. Який вид господарської діяльності характерний для позначених осередків у межах цих економічних зон?

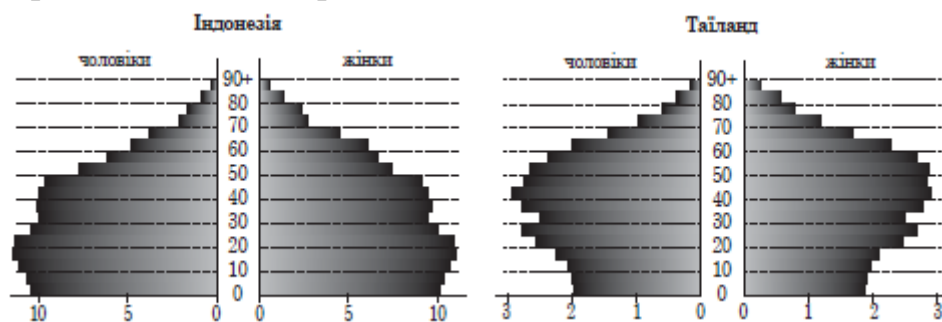

- А перевантажувальні роботи судноплавних компаній
- Б розроблення нафтових і газових родовищ
- В захоронення відходів на дрібних островах
- Г будівництво й експлуатація припливних електростанцій.

28. Яка стадія є зайвою у такому глобальному ланцюгу доданої вартості?

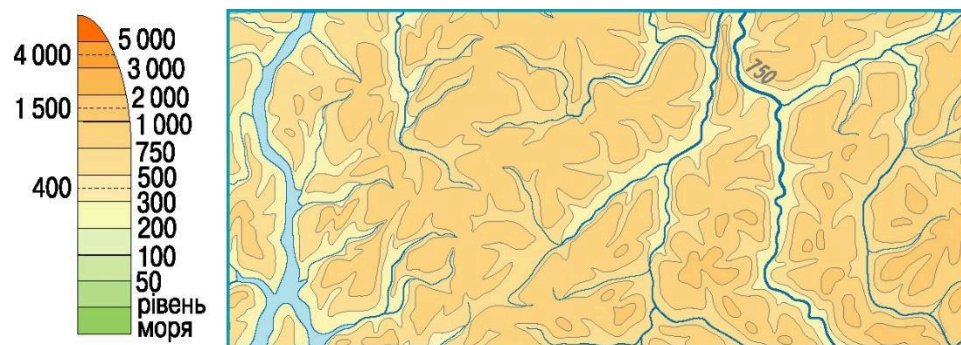
- А видобуток бокситів
- Б збагачення графітових руд
- В виробництво глинозему
- Г виробництво алюмінію.

29. Власники швейних виробництв переміщують їх з Китаю у країни Південної і Південно-Східної Азії з дешевою робочою силою. За статеві-віковими пірамідами визначте, чому Індонезія привабливіша для переміщення цих виробництв, ніж Таїланд.

- А повільніше зменшується народжуваність
- Б менша кількість осіб працездатного віку
- В швидше старіє населення країни
- Г більша частка чоловічого населення.

30. Який тип рельєфу представлений на фрагменті карти? Виберіть правильну відповідь?

- А високогірний рельєф
- Б плоскогір'я
- В ерозійна рівнина
- Г вулканічний рельєф.